

KOULUKULJETUSSÄÄNTÖ

ÄHTÄRIN KAUPUNKI

2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO.....	2
2. LAINSÄÄDÄNTÖ	3
3. KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	5
3.1 Yleiset periaatteet.....	5
3.2 Koulumatkan vaarallisuus	5
3.3 Petokyydit.....	6
3.4 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	6
3.5 Yhteishuoltajuus	6
3.6 Muu kuin kunnan osoittama koulu	7
3.7 Väliaikainen asuinpaikan muutos.....	7
4. KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	8
4.1 Yleiset periaatteet.....	8
4.2 Aamupäivähoito, iltapäivähoito ja koulun kerhot	8
4.3 Työjärjestyksestä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat.....	8
4.4 Työelämään tutustumisjakso	8
5. KOULUKULJETUKSEN ANOMINEN	9
6. TOIMINTAOHJEET KOULUKULJETUKSEN AIKANA.....	10
6.1 Järjestyssäännöt.....	10
6.2 Aikataulut	10
6.3 Poikkeustilanteet	10
6.4 Liikenneturvallisuus	11
6.5 Vastuut.....	12
6.6 Salassapito ja vaitiolovelvollisuus.....	12

1. JOHDANTO

Tässä koulukuljetussäännössä esitellään ne periaatteet, joiden mukaan esikoululaisille, vuosiluokkien 1-6 ja 7-9 oppilaille myönnetään koulukuljetus Ähtärin kaupungissa. Ähtärin kaupungin koulukuljetussäännön tavoitteena on olla koulukuljetuksista päättävien viranhaltijoiden ja lautakunnan päätöksenteon tukena. Ähtärin kaupungin koulukuljetussääntö myös tiedottaa koulukuljetuksista niistä vastaaville autoilijoille, kouluille sekä oppilaiden huoltajille.

2. LAINSÄÄDÄNTÖ

Koulukuljetusta säätelee perusopetuslain 6 § ja 32 §.

Perusopetuslaki 6 §

Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita. (23.12.1999/1288)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. (23.12.1999/1288)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatustieteellistä järjestelmää.

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoidon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

3. KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

3.1 Yleiset periaatteet

Ähtärin kaupunki vastaa koulukuljetuksen järjestämisestä, jos oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi. Koulumatkan pituus mitataan lyhintä talvella auki pidettävää jalankulkukelpoista reittiä pitkin kotiportilta koulun portille. Kotiportti tarkoittaa pihan tai pihatien liittymää ja koulun portti koulun pihaan tai kouluun johtavan tien liittymää. Koulutoimisto mittaa koulumatkat. Rajatapauksissa matkan pituus tarkistetaan kaupungin tontti- ja paikkatietopalveluista. Koulukuljetusta ei tarvitse erikseen anoa, mikäli koulumatka oppilaalle osoitettuun lähikouluun on yli viisi kilometriä.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Matka voidaan järjestää myös vaihtoyhteydellä toiseen joukkoliikenteen kulkuneuvoon.

Yhdensuuntaiset omavastuurajat (kilometrirajat) nouto tai paluupysäkille ovat pisimmillään 5 km.

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkille koulukuljetusautolle tai kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

Oppilaan kilometriä kohden tarvitsema keskimääräinen kävelyaika												
Ikä	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävelyaika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

3.2 Koulumatkan vaarallisuus

Jos oppilaan koulumatka oppilaalle osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan tai osa siitä todetaan vaaralliseksi, kunta voi järjestää koulukuljetuksen koulumatkalle tai sen vaaralliseksi katsotulle osuudelle. Pelkkää vaaralliseksi määritellyn tien ylitystä tai esimerkiksi

si valaistuksen puuttumista ei automaattisesti katsota perusteeksi koulukuljetuksen järjestämiseen. Koulumatkan vaarallisuutta arvioidaan hakijan siihen vedotessa. Lisäksi huomioidaan hakijan toimittamat asiantuntijalausunnot koulumatkan vaarallisuuteen vaikuttavista paikallisista tekijöistä.

3.3 Petokyydit

Pelkkä petojen esiintyminen ei ole kuljetuksenmyöntämisperuste, vaan petojen käyttäytymiseen tulee liittyä häiriökäyttäytymistä tai jatkuvaa liikkumista asuntojen tai koulumatkojen välittömässä läheisyydessä. Huoltajille myönnetään ensisijaisesti saattokorvausta kirjallisesta hakemuksesta tapauskohtaisesti, ja huoltajan tulee liittää hakemuksen liitteeksi riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen tai petojen liikkeitä ja petokantaa laskevien tahojen lausunto/lausunnot.

3.4 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen edellä mainituilla perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa oppilasta hoitavalta lääkäriltä, koulupsykologilta, terveyskeskuspsykologilta tai perheneuvolan psykologilta. Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei riitä kuljetuksen myöntämiseen. Ähtärin kaupungilla on aina oikeus pyytää lisälausunto oppilaan sairaudesta tai vammasta ja koulukuljetustarpeesta myös koululääkäriltä. Lausunnosta tulee ilmetä kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, mille ajalle kuljetusta tarvitaan. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki. Koulutoimistolle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määräajan tai enintään lukuvuoden kerrallaan. Määräaika on määritetty koulukuljetuspäätöksessä.

3.5 Yhteishuoltajuus

Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota. Linjaus perustuu päätökseen KHO:2006:10.

3.6 Muu kuin kunnan osoittama koulu

Jos oppilas ei valitse kunnan osoittamaa lähikoulua ja hakemuksesta valitaan toissijaiseen kouluun, pääsääntö on, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Poikkeuksena voidaan hakemuksesta maksuton kyyditys myöntää, jos kuljetuksen järjestämisessä voidaan hyödyntää olemassa olevia kuljetuksia.

3.7 Väliaikainen asuinpaikan muutos

Oppilaan perhe voi ennalta arvaamattomissa kiinteistövahingoissa (esim. tulipalo, vesivahinko, homeongelmat) joutua väliaikaisesti vaihtamaan asuinpaikkaa. Kunta vastaa kuljetuksesta, mikäli koulumatka uuden väliaikaisen asunnon ja koulun välillä on 10 km tai vähemmän. Matkan ollessa 10 km tai enemmän, huoltajat vastaavat itse oppilaan kuljetuksesta, tai lapsi voidaan siirtää väliaikaista asuntoa lähinnä olevaan kouluun. Mikäli oppilaan nykyinen koulu on edelleen lähin koulu, vaikka matkaa sinne olisikin 10 km tai enemmän, lapsi voi jatkaa koulua edelleen siellä. Oppilaan huoltajien vapaa-ajan matkoista tai muista vastaavista syistä johtuva oppilaan väliaikainen asuminen muualla kuin vakinaisessa kodissa ei tuo koulukuljetusoikeutta.

4. KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

4.1 Yleiset periaatteet

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Koulukuljetuksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevaa sisäistä joukkoliikennettä. Muita kuljetusmuotoja ovat koulukuljetusautot (taksit ja joukkoliikenneluvalla oleva kalusto), jotka kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja (joukkoliikenne, koulukuljetusautot). Kuljetukset järjestetään pääsääntöisesti kodin ja koulun väliselle matkalle, huomioiden kohta 3.1.(koulumatkan pituus yli 5 km).

4.2 Aamupäivähoito, iltapäivähoito ja koulun kerhot

Oppilaan osallistuessa maksulliseen aamu/iltapäivähoitoon tai -toimintaan, hänelle ei myönnetä koulukuljetusta. Mikäli koulukuljetusoppilas osallistuu kouluilla järjestettäviin kerhoihin, hänelle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta kotiin kerhon jälkeen.

4.3 Työjärjestyksestä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat

Koulukuljetusoppilas on oikeutettu koulukuljetukseen ennen tai jälkeen hänelle annetun tukiopetuksen. Jälki-istuntoon määrätylle oppilaalle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta jälki-istunnon jälkeen, vaan koulun tulee huolehtia siitä, että oppilaan on mahdollista kulkea kotimatka myöhemmin lähtevällä aikataulun mukaisella vuorolla.

4.4 Työelämään tutustumisjakso

Yläkoulujen oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen koulukuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita kuin muissakin koulukuljetuksissa. Työelämään tutustumisjakson koulukuljetukset pyritään järjestämään pääsääntöisesti joukkoliikenteellä. Huoltaja vastaa oppilaan työelämään tutustumisjakson kuljetuksista, mikäli työelämään tutustumisjakso suoritetaan muualla kuin Ähtärissä.

5. KOULUKULJETUKSEN ANOMINEN

Mikäli oppilaalla ei suoraan ole oikeutusta koulukuljetukseen, voivat huoltajat hakea kuljetusoikeutta kirjallisesti koulutoimistosta. Ajantasaiset asiantuntijalausunnot uutta haettavaa koulukuljetusta varten toimitetaan hakemusten mukana koulutoimistoon ennen voimassaolevan koulukuljetuspäätöksen päättymispäivämäärää. Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen millään perusteella, mikäli hän opiskelee muussa kuin kunnan hänelle osoittamassa ensisijaisessa esiopetus- tai perusopetuspaikassa.

6. TOIMINTAOHJEET KOULUKULJETUKSEN AIKANA

6.1 Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Koulukuljetusauton kyytiin saavat mennä vain ne oppilaat, joille on myönnetty koulukuljetus. Koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Koulukuljetusauton kuljettajan tulee puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin. Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla, tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Koulukuljetusta varten saatua näyttökorttia saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin.

6.2 Aikataulut

Oppilaan on oltava sovitussa paikassa viisi minuuttia ennen annettua aikaa. Joukkoliikennettä käyttävän oppilaan tulee olla pysäkillä riittävän ajoissa ennen reitin linja-auton ohjeellista pysäkkiaikaa. Koulukuljetusauton/joukkoliikenneauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy ns. noutopysäkiltä. Tällöin kuljetus kouluun on vanhempien vastuulla. Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkille enintään 10 minuutin kuluttua sovitusta ajasta. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana. Oppilas voi itse ilmoittaa jäävänsä tilapäisesti pois koulukuljetusauton paluukuljetuksesta vain siinä tapauksessa, että hänellä on esittää huoltajan allekirjoittama asiaa koskeva lupa tai asiasta on erikseen informoitu koulua. Vastuu kotimatkastasta siirtyy tällöin huoltajalle. Oppilaalle ei järjestetä korvaavaa kuljetusta.

6.3 Poikkeustilanteet

Tapaturma

Ähtärin kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat esikoulussa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, iltapäivätoimintaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoidot. Esinevahinkoja ei korvata.

Kuljetukset ovat myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että koulukuljetusauto/joukkoliikenneauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Vahinko tai ilkivalta

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljetuksen laatu

Kuljetuksiin liittyvä mahdollinen palaute osoitetaan sähköpostilla tai puhelimitse koulutoimistoon. Mikäli kuljetuksessa tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

Poikkeaminen koulumatkalta

Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulureitiltä tai sitä, että hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

6.4 Liikenneturvallisuus

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Heidän toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhimmlakin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulminen. Koulukuljetusauto on merkittävä edessä ja takana omalla kilvellä, jonka voi korvata taksissa valaistulla koulukyytikuvulla. Koululaiskuljetuksissa ajoneuvo kohtainen nopeusrajoitus on max.80 km / h. Koulukuljetusautossa on oltava alkolukko. Kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaiden turvavyön käyttöä. Mikäli linja-autossa on turvavyöt, niitä tulee käyttää.

6.5 Vastuut

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa linja-auto- /noutopysäkille ja vastaavasti linja-auto-/noutopysäkeiltä kotiin. Liikennöitsijän vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen noutopysäkiltä koulun pysäkille ja koulun pysäkiltä paluupysäkille.

6.6 Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Kuljetettavaan tai hänen perheeseensä liittyviä asioita ei saa kertoa ulkopuolisille. Kuljetettavien listat ovat tarkoitettu vain kuljetusreittejä ajaville kuljettajille.

Sivistyslautakunta 6.10.2016

§ 85, liite n:o 2.